

CYKLOTRASA „NAŠA CESTA“

V k.ú. OBCE PODBRANČ

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Objednávateľ úlohy: Obec Podbranč
Spracovateľ úlohy: Ing. Iveta Polesňáková

Identifikačné údaje:

Lokalizácia riešeného územia: p. č. 3946/1 v k.ú. Podbranč
Miesto: k.ú. Podbranč
Objednávateľ úlohy: Obec Podbranč
Investor: Obec Podbranč
Spracovateľ úlohy: ZAAR – Záhradná architektúra a služby
Ing. Iveta Polesňáková
Mierka hlavných výkresov: 1:500

Úvod:

Obec Podbranč leží v severnej časti okresu Senica. Dominantou obce a širokého okolia je národná kultúrna pamiatka – hrad Branč, ktorá je obľúbeným miestom turistov. Osídlenie obce je kopaničiarskeho rázu. Na ploche 1414 ha sa nachádza 37 osád, samôt a väčších usadlostí.

Orograficky patrí Podbranč do Myjavskej pahorkatiny, iba malá časť katastru zasahuje v obl. Hornej Doliny do Bielych Karpát. Začína sa tu bradlové pásmo Západných Karpát, ktoré pokračuje úzkym pásom pri Myjave dolinou Váhu cez Oravu až do Poľska a Pieninami sa vracia späť na územie Slovenska a pokračuje ďalej na Ukrajinu. Bradlové pásmo v oblasti Podbranča je budované prevažne druhohornými vápencovými horninami. Treťohorné vrstvy tvoria úzky plytký obal po ľavej strane toku Myjavy.

Klimaticky patrí Podbranč do mierne teplej oblasti s ročným úhrnom zrážok 700-800mm.

Vegetačné pomery v katastri Podbranč sú dlhé stáročia ovplyvňované ľudskou činnosťou. Pôvodné lesné spoločenstvá nahradili pasieny, lúky z ktorých časť bola premenená na ornú pôdu. Lesy sa v súčasnosti nachádzajú iba v juhovýchodnej časti chotára. Z drevín sú tu zastúpené najmä dub, hrab, vo vyšších polohách buk, primiešané sú lipy, jaseň, javor a introdukovaný agát. Pri vodných tokoch sú zväčša vrbý, jelše a topoly, v poľnohospodársky užíwanej krajine je častý javor poľný.

Napriek intenzívnej ľudskej činnosti v krajine, sa tu zachovali pôvodné spoločenstvá lúk, na ktorých nájdeme i chránené rastliny – ľaliu zlatohlavú, na okraji lesa orlíček obyčajný. Na lúkach a pasienkoch rastú liečivé a iné rastliny ako materina dúčka, repíček a iné. Lúky sú bohaté na hmyz.

Celá oblasť je lákavá pre turistov a sú tu vhodné podmienky najmä pre cykloturistiku. Lákadlom je nielen kamenný hrad Branč, ale i Starý hrad, zachované habánske domy, súkromná pálenica U Varsíkov a kuriozitou je i zachovaný starý vodný mlyn. V neposlednom rade je to i krásna príroda s nádhernými výhľadmi.

Popis súčasného stavu:

Riešené úsek cyklotrasy sa nachádza v lokalite Pod Lipčajky a Kubíky. Nachádza sa tu spevnená cesta spájajúca osady Majeričky a u Kubíkov. Cesta je už v súčasnosti využívaná cyklistami a občas prejde i auto väčšinou s miestnym obyvateľom. Smerom k osade Majeričky sa po ľavej strane cesty nachádza obrábaná orná pôda – v celku i ako záhumenice a siahajú takmer až k samej ceste. Po pravej strane cesty je medzi cestou a poľom široký pás neudržiavanej zelene, pozostávajúcej z porastu väčších stromov – väčšinou javorov poľných a domácich sliviek, pri osade U Kubíkov sa nachádzajú jasene. Nachádza sa tu aj jedna lípa, stará hruška a mladý pagaštan, ktorý tu pravdepodobne vysadil iniciatívny občan obce. Na vlhších miestach sa nachádza niekoľko kríkov vrbý bielej a rakyty. Lipa, a javory sú viac

menej v dobrom stave a vzhľadom na dobrú regeneračnú schopnosť javora poľného je predpoklad po správnom udržiavacom reze vyrovnanie vzhľadu aj nevyvážených a vyvetvených korún stromov. Lipa je v dobrom zdravotnom stave. Domáce slivky sú poväčšine prestárlé, neošetrované, silne preschnuté bez perspektívy zlepšenia svojho zdravotného stavu a vzhľadu aj po zmladení.

Väčšina plochy medzi cestou a obrábaným poľom je zarastená krovitým náletom javora poľného, krovínami medzí a okraja lesa ako *Euonymus europaeus*, *Rosa canina*, *Sambucus nigra*, *Prunus spinosa*, niekoľko kríkov *Corylus avellana*, *Cornus sanguinea*, niekoľko náletov *Ulmus minor*, popínavé dreviny *Humulus lupulus*, *Clematis vitalba*, *Rubus caesius*, v plochách krovín sa často nachádzajú torzá slivky domácej. Odhadovaná pokryvnosť plošnými priemetami korún krovitého porastu je cca 2610 m². Ostatné plochy sú porastené väčšinou ruderálnym bylinným porastom, kde dominantné zastúpenie miestami až monokultúrneho charakteru má *Sambucus ebulus*. Okrem toho sa tu nachádza *Urtica dioica* a občas *Arctium minus*.

Terén po ľavej strane pozvoľna stúpa až k štátnej ceste Senica – Myjava. Po pravej strane cesty zarastený terén z viac či menej širokého pásu v úrovni cesty klesá rôzne strmým a vysokým zrázom (výška 1 až 2 m) do úrovne poľa. Časť porastov sa nachádza v úrovni cesty, časť na zráze a časť v úrovni poľa.

Zámer objednávateľa:

- Revitalizovať pás sprievodnej zelene popri cyklistickej trase v úseku medzi osadami U Kubíkov a Majeričky., ktorá bola zničená pri povodniach po vyliatí Myjavy
- vytvoriť popri ceste oddychové miesta s výhľadmi do krajiny a na dominantu hradu Branč
- riešiť informačné tabuľe oboznamujúce návštevníka cyklotrasy so zaujímavosťami a turistickými možnosťami blízkeho a širšieho okolia obce Podbranč.

Návrh riešenia:

Riešenie vychádza s existujúceho stavu krajiny a vegetácie v úseku cyklotrasy. Z majetkovo správnych dôvodov je riešenie obmedzené na pás zelene po pravej strane cesty, vytvára však základ pre budúce možnosti - po majetkovom vysporiadaní pozemkov - vytvoriť v lokalite oddychovo rekreačné príp. i športové centrum obce..

Zo stromov budú zachované kvalitnejšie a zdravšie jedince druhu *Acer campestre* (javor poľný), *Tilia cordata* (lipa malolistá), mladý *Aesculus hippocastanum* (pagaštan konský) a podľa potreby i *Fraxinus excelsior* (Jaseň štíhly). Starú hruška, ktorá pôsobí veľmi malebne i keď má veľa preschnutých konárov ošetríme odborným rezom a čiastočným zmladením. Stromy slivky domácej sú neperspektívne, preto ich z porastu odstránime.

Z krovitých porastov odstránime drobné nálety javora, porasty *Euonymus*, *Humulus lupulus* a *Clematis*. Odstránime zárasty bylín *Sambucus ebulus* a ostatných ruderálnych porastov.

Z krovín ponecháme malebné zoskupenia náletových stromčekov javora poľného, pekné kry *Sambucus nigra*, *Cornus sanguinea* a *Prunus spinosa*. Kríky liesky zasahujú do cesty, ponecháme iba niekoľko kmienkov ďalej od cesty.

Prerezaním ošetríme preschnuté časti zachovaných stromov, u potrebných dáme koruny do rovnováhy.

Pás zelene popri ceste vyrovnáme podľa potreby i doplnením zeminy, najlepšie ornice, upravíme svah aby bol vhodný pre výsev lúčneho trávnik a bol schopný občasného vykášania a údržby, V miestach, kde zostane svah strmý ponecháme, príp. doplníme porasty krovín.

V miestach úporne zaburinených ruderálnymi porastami použijeme i chemické ošetrovanie prípravkom Roundup, Garlone (na výmladky nežiadúcich drevín).

Existujúce ponechané dreviny doplníme výsadbou nových stromoradií z *Acer campestre*. Oddychové miesta s lavičkami, príp. zaujímavé výhľady zvýrazníme výsadbou skupiniek iných druhov – líp, čremchy a moruše, ktorá môže slúžiť aj na občerstvenie, „pocestných“ nakoľko jej plody postupne dozrievajú počas dlhého obdobia. Pre zvýšenie atraktivity aj v zimnom období a posilnenie funkcie vetrolamu vysadíme i krátke stromoradie z borovice čiernej. Výsadby doplníme krovitou dosadbou voňavej *Elaeagnus angustifolia*, *Cornus mas* a *Acer tataricum*.

Na začiatku cyklotrasy zo strany Majeričky bude umiestnená malá informačná tabuľa, zo strany od osady U Kubíkov bude veľká informačná tabuľa s cyklo-turistickou mapou a popisom zaujímavých lokalít v katastry Podbranč príp i širšom okolí. V strednej časti úseku cyklotrasy bude situovaný prístrešok v prevedení z prírodného agátového dreva so zachovaním jeho prirodzených tvarov so stolom a lavicami v rovnakom prevedení. Prístrešok bude slúžiť na prípadné ukrytie pred dažďom, či slnečným úpekcom a pre zastávku na občerstvenie. Pozdĺž celej cyklotrasy budú umiestnené ešte ďalšie lavice v prírodnéhozhľadu. Môžu byť rovnakého prevedenia ako lavice v altánku, alebo doplnené lavicami vyrobenými z pňov vyrúbaných stromov miestnym majstrom.

Pás zelene popri ceste a upravený svah bez výsadby drevín vysejeme lúčnou trávou s lúčnymi kvetmi. Tráva bude vykášaná cca 2 -3 x ročne, pri oddychových miestach bude vykášaná intenzívne.

Výsadby pri cyklotrase budú mať nielen estetický účinok, ale súčasne budú plniť i funkciu vetrolamu v krajine.

Na novú výsadbu sú volené dreviny pôvodné, nepôsobiace v krajine cudzo, také, ktoré sú odolné voči škodcom, okusu zvery a ktoré neprodukurujú známe alergénne látky.

Technická správa:

VÝSADBY

1. Pred založením nových vegetačných prvkov plochu vyčistíme, odstránime nevyhovujúce dreviny, kry, burinu a starinu - výmera cca 2610 m²

Plochy určené pre výsadbu drevín, či založenie trávniku tiež dôsledne vyčistíme od komunálnych odpadov (divoká skládka), stavebného materiálu a odburiníme, najlepšie opakovaným postrekom prípravkom ROUNDUP BIAKTIV príp. TOUCHDOWN či GARLON 4 EC (na hubenie náletových drevín).

Prevedieme ošetrovanie stávajúcich drevín, ktoré budú zachované. – orezanie preschnutých konárov, tvarovanie koruny.

2. Po odstránení prestárlych a nevyhovujúcich drevín a odburinení priestorov prevedieme spracovanie pôdy kultivátorovaním a základnú modeláciu terénu – zrovnanie plochy popri ceste, modelovanie zrázu.

Plochy určené na zatrávnenie zrovnáme a podľa potreby rozprestrieme orniciu, prípadne zeminu schopnú zúrodnenia..

3. Vytýčime záhony pre plošné a skupinové výsadby drevín a **miesta pre vyhlbenie jám** pre alejovú i skupinovú a solitérnu výsadbu stromov.

4. vytýčime trasy inžinierskych sietí a podzemných líniových vedení v miestach, kde by mohlo dôjsť ku kolízii s výsadbami.

5. Výsadba stromov a krov:

Výsadba stromu s balom, veľkosť sadeníc:

Veľkosť výsadbovej jamky v závislosti od veľkosti sadenice

7 ks - <i>Acer negundo</i>	- obvod kmeňa 12-14	- hĺbenie jamky 0,4-1m ³
- 13 ks <i>Pinus nigra</i>	- v 175-200cm	- hĺbenie jamky 0.125-04 m ³
- 35 ks <i>Acer campestre</i>	- o 10-12	- hĺbenie jamky 0.125-04 m ³

- 7 ks Tilia cordata - o 10-12 - hĺbenie jamky 0.125-04 m³
- 2 ks Morus alba - hĺbenie jamky 0.125-04 m³
- 1 ks Prunus avium - hĺbenie jamky 0.125-04 m³
- 3 ks Prunus padus - hĺbenie jamky 0.125-04 m³
- 10 ks Acer tatarica - hĺbenie jamky 0,02-0,05 m³
- ks Cornus mas - hĺbenie jamky 0,02-0,05 m³

Pre zlepšenie pomerov a elimináciu prípadných výkyvov v údržbe po výsadbe zapracujeme do pôdy pôdny kondicionér Terracotem v dávke 30g/kus.

Dreviny vyhnojíme zásobným tabletovým hnojivom Silvamix forte 30 – 40 g/rastlinu Stormy zakotvíme tromi kolíkmi siahajúcimi pod miesto nasadenia koruny.

Vysadené stromy v stromoradi – nakmä Acer campestre budú zapestované na podchdnú výšku 2,2 m. .

Výsadbový materiál musí byť kvalitný,, rastlina by mala byť v škôlke každé 3 roky presádzaná , koreňový systém musí byť dostatočne zahustený a koreňový bal pevný, zodpovedajúci veľkosti rastliny. Kmeň stromu musí byť dostatočne hrubý, rovný, bez poškodenia pletív dreva a kôry. Koruna nesmie byť mechanicky poškodená, musí byť rovnomerne vetvená, habitom a textúrou zodpovedajúca danému taxónu a priemeru kmeňa s priamym a silným terminálnym výhonom v osi kmeňa.

Za chybu koruny sa považujú koruny s kodominantným výhonom (vidlica), koruny asymetrické, koruny vetviace z jedného miesta.

Výsadbu krov realizujeme formou skupinových výsadiieb.

Dreviny vysadíme do bežnej záhradnej pôdy, ktorá sa nachádza na pozemkoch, v prípade ak narazíme na pôdu devastovanú či už predchádzajúcim spôsobom užívania alebo súčasnými stavebnými prácami prevedieme výmenu pôdy v jamkách za vhodné substráty.

Pre vyhnojenie použijeme pre každú rastlinu štartovaciu dávku organického hnojiva Superfín alebo Multicote v dávke 0,2 – 0,4 kg/koreň (= 0,3-0,6l/k) alebo dáme 1 až 2 tablety Silvamixu (podľa veľkosti kra) ku každej rastline (živiny vydržia dve vegetačné sezóny).

6. Okolo stromov zamulčujeme misky o priemere cca 1 m na výšku 10 cm u skupiny kríkov pôdu zamulčujeme celoplošne drvenou kôrou príp. štiepkou na výšku cca 10cm. Môžeme doplniť i netkanú, mulčovaciu textíliu. . Zjednoduší sa tak kosenie pri neskoršej údržbe plôch a hlavne predíde sa tak prípadným neskorším poraneniam kmeňov stromov.

7. Osadíme lavice, informačné tabule a altán do betónových pätiiek podľa pokynov výrobcu, vydláždime plochu v altánku prírodným kameňom z miestneho lomu

8. Založíme trávnik s lúčnymi kvetmi výsevom:

Výmera -1668 m²

- trávniková zmes s lúčnymi kvetmi 40g/ m² - 66kg

obrobenie pôdy

- chemické odburinenie pred založením kultúry – Roundup (2 ml/m²)
- odstránenie stariny
- obrobenie pôdy kultivátorovaním
- obrobenie pôdy hrabaním
- obrobenie pôdy valcovaním (po výseve)
- hnojenie pôdy hnojivom s dlhodobým účinkom Scots Starter
- (30-60g/m²)
- doplnenie pôdneho kondicionéru Terracotem – (100g/m²)

Trávnik tvorí súvislé plochy, ktoré môžeme založiť výsevom alebo položením hotových trávnatých rohoží – podľa požiadaviek investora.

V oboch prípadoch dbáme na opätovné dôsledné odburinenie priestoru, najlepšie chemickou aplikáciou prípravku ROUNDUP príp. TOUCHDOWN – postrek na list (nesmie prísť do

kontaktu s listami drevín a kvetín okolitých výsadiel). Vlastné spracovanie pôdy prevedieme min. 14 dní po aplikácii herbicídu. Asi 14 dní pred výsevom zapravíme do pôdy do hĺbky 8-10 cm štartovaciú dávku hnojiva – minerálne hnojivo NPK (Travcerit) alebo Scots starter s postupným uvoľňovaním živín v dávke 30-60g na m², alebo granulát Trávníkové hnojivo s postupným uvoľňovaním živín. Pre jednoduchšiu údržbu pri kosení konečná výška upravenej plochy pre zatrávenie musí byť cca 2 cm pod úrovňou spevnených plôch.

Najvhodnejšia doba pre výsev

- na jar medzi 15. 4. a 15. 5.

- neskoré leto medzi 15. 8. a 15.9.

Podľa priebehu počasia je možný výsev i medzi týmito ohraničeniami, musí však byť zabezpečená rovnomerná a pravidelná zálievka.

Výsev prevedieme ručne, rovnomerným rozhodnutím osiva v množstve 2-4 kg na 100 m². Vysiate osivo zapravíme do vrchnej vrstvy pôdy..

Po zapravení osiva utužíme povrch pôdy valcom do 50 kg. Obnovíme tak kapilárnu vzliavosť vody zo spodných pôdných vrstiev k výsevnej lôžku s osivom.

Po výseve by malo v ďalších týždňoch aspoň občas zapršať. Slabý, alebo žiadny dážď musíme nahradiť opatrnou zálievkou (aby neprišlo k vyplavovaniu semien). Trávne semeno totiž v pôde prijíma vlhkosť, bobtná a vzhádza. Je to najcitlivejšie obdobie. Ak v tomto období naklíčené semená vyschnú, celý výsev je obvykle zničený. Nebezpečím pre vzhádzajúce osivo môže byť i pôdny prísušok. Zamedzí prenikanie vlhky do pôdy a znemožňuje vzhádzanie, najmä jemných semien. V prípade jeho vytvorenia, pôdny prísušok narušíme ľahkým ježkovým valcom.

Po výseve je nevhodné vstupovať na vysiatu plochu. Pre upozornenie nezasväteného návštevníka je treba okolo plochy trávnik natlať asi metrové latky a natiahnuť medzi nimi viditeľný povraz.

Pre založenie trávnik pokládkou trávnych rohoží zabezpečíme rovnakú prípravu pôdy. Po pokládke však nutne zabezpečíme výdatnú zálievku najmä v prvom a druhom týždni po pokládke.

Pre prekonanie prípadných vlhkových deficitov v prvých rokoch po výsadbe drevín a založení trávnik zapracujeme do pôdy vlhčiace činidlo Aquasorb príp terracotem. Vlhčiace činidlo viaže vodu a v nej rozpustené živiny z hnojív v „malých zásobníkoch“ odkiaľ ich uvoľňuje podľa potreby rastlín. Rastliny sú odolnejšie voči stresu hlavne pri presádzaní a v období sucha. Vlhčiace činidlo vydrží v substráte 4-5 rokov.

- 1) Pri výsadbe drevín použijeme vlhčiace činidlo Aquasorb v dávke 1-2g na 1 l substrátu (Terracotem cca 10g na 1 ks):

Do výsadbovej jamky vložíme rastlinu, a zasypeme substrátom zmiešaným s vlhčiacim činidlom príp. už napučaným vlhčiacim činidlom. Ak aplikujeme vlhčiace činidlo k už vysadeným stromom, urobíme v oblasti koreňov otvory do ktorých nasypeme do 2/3 vlhčiace činidlo, zasypeme substrátom, pritlačíme a zavlažíme.

- 2) Pri zakladaní trávnik použijeme vlhčiace činidlo Aquasorb v dávke 2-5 kg na 100m², resp. 20-50 g na 1 m² (Terracotem 100 g /m²): Vlhčiace činidlo zmiešame s osivom tráv, vysievame na dvakrát krížom. Osivo s vlhčiacim činidlom zapracujeme do pôdy resp. zasypeme tenkou vrstvou pôdy. Utlačíme povrch a zavlažíme. Môžeme aplikovať aj zvlášť osivo a zvlášť činidlo.

VPLYV STAVBY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Stavba neovplyvní negatívne životné prostredie.

Pri stavebných a sadových úpravách počas realizácie nie je predpoklad vzniku odpadu určeného na špeciálnu likvidáciu..

Organický odpad väčších objemov vzniknutý pri odstraňovaní nevhodných drevitých porastov, stariny a maloobjemový odpad – obaly dovezených materiálov , budú odvezené na skládku TKO podľa spádovej oblasti alebo likvidované vo vlastnej réžii realizačných firiem.

Na staveniskách nie je dovolené skladovať ropné látky, prevádzkať údržby a čistenie strojov V zmysle zákona č.543/02 o ochrane prírody a krajiny projektovaná stavba nezasahuje do chránených území.

Po dobu výstavby budú staveniská stavby negatívne ovplyvňované premávkou vozidiel technologickej dopravy, zabezpečujúcej odvoz organického odpadu, a dopravu základných materiálov na stavenisko. Je nutné organizovať stavebné a sadové práce tak, aby sa minimalizovali negatívne vplyvy v lokalite

Zemné práce možno prevádzkať za suchého počasia a neznečisťovať komunikácie a štátne cesty. Následne zabezpečiť čistenie a zametanie komunikácie.

Realizácia zámeru - v zmysle vyššie špecifikovaných stavebných objektov, bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie kvality životného prostredia v sídle.

**NAKLADANIE S ODPADMI VZNIKNUÝMI PRI REALIZÁCIÍ STAVEBNÉHO
ZÁMERU**
(Vyhl. MŽP SR č.284/2001 Z.z.)

Cyklotrasa „Naša cesta“

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Spôsob zhodnotenia zneškodnenia k.ú. Jablonica	Predpokladané množ. odpadu
	organický odpad – drevná hmota a starina		riadená skládka ponúknutá ako palivové drevo občanom na výrobu lavíc	2088m ³

Obsah:

1. sprievodná správa / inventarizáci, zoznam drevín použitých v projekte/
2. výkres č.1 štúdia M = 1:250
3. výkres č 2 vytyčovací výkres, inventarizácia drevín M = 1:250
4. výkres č 3 výsadbový plán M = 1:250
5. tabuľka č.2 – výkaz výmer

Obsah:

1. sprievodná správa / inventarizáci, zoznam drevín použitých v projekte/
2. výkres č.1 štúdia M = 1:250
3. výkres č 2 vytyčovací výkres, inventarizácia drevín M = 1:250
4. výkres č 3 výsadbový plán M = 1:250
5. tabuľka č.2 – výkaz výmer

Obsah:

1. sprievodná správa / inventarizáci, zoznam drevín použitých v projekte/
2. výkres č.1 štúdia M = 1:250
3. výkres č 2 vytyčovací výkres, inventarizácia drevín M = 1:250
4. výkres č 3 výsadbový plán M = 1:250
5. tabuľka č.2 – výkaz výmer

Obsah:

1. sprievodná správa / inventarizáci, zoznam drevín použitých v projekte/
2. výkres č.1 štúdia M = 1:250
3. výkres č 2 vytyčovací výkres, inventarizácia drevín M = 1:250
4. výkres č 3 výsadbový plán M = 1:250
5. tabuľka č.2 – výkaz výmer